

➤ *Formy, zakres i metody pomocy społecznej z elementami aktywizacji społeczności lokalnej*

Wydział	Wydział Opieki Zdrowotnej				
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo				
Poziom kształcenia	Studia drugiego stopnia				
Forma studiów	Studia stacjonarne/studia niestacjonarne				
Profil kształcenia	Praktyczny				
Jednostka organizacyjna prowadząca przedmiot	Katedra Pielęgniarstwa				
Moduł / Przedmiot	Wyzwania współczesnego pielęgniarstwa				
Przedmiot wyodrębniony w module	Formy, zakres i metody pomocy społecznej z elementami aktywizacji społeczności lokalnej				
Język kształcenia	polski				
Status modułu / przedmiotu	Obowiązkowy				
Cykl realizacji przedmiotu	Semestr studiów: IV				
Kod przedmiotu					
Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot	Mgr Piotr Czech				
Wymiar zajęć					
Zajęcia zorganizowane określone planem studiów, w tym:	Ogółem	Forma zajęć			
		Wykłady	Seminaria	Ćwiczenia	Zajęcia praktyczne
	15	10	-	5	-
Semestr IV	15	10	-	5	-
Bilans nakładu pracy studenta ogółem					
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta		Wykłady – 10 godzin Ćwiczenia – 5 godzin			
Praca własna studenta		30 godzin			
Łączny nakład pracy studenta		50 godzin			
Punkty ECTS ogółem					
RAZEM	w tym z tytułu:				
	zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta	pracy własnej studenta		nakładu pracy studenta związanego z zajęciami o charakterze praktycznym	
2	0,8	1,2		0,7	
Wymagania wstępne i /lub wprowadzające treści kształcenia					
Kształcenie w zakresie <i>Form, zakresu i metod pomocy społecznej z elementami aktywizacji społeczności lokalnej</i> wymaga posiadania przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych na studiach pierwszego stopnia, a w szczególności określonych efektami					

kształcenia programu studiów w zakresie:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ socjologii ➤ podstawowej opieki zdrowotnej. 	
Cele i efekty kształcenia	
Powiązanie modułu/przedmiotu z kierunkowymi efektami kształcenia	kierunkowe efekty kształcenia
	<p>Po zaliczeniu przedmiotu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w zakresie wiedzy: <ul style="list-style-type: none"> A.W48. wymienia źródła pomocy socjalnej zgodnie z potrzebami pacjenta i jego rodziny; A.W49. określa cele interdyscyplinarnego zespołu na rzecz rozwiązywania sytuacji trudnych w rodzinie, w tym dotyczących ochrony dzieci przed przemocą i zaniedbaniem; A.W50. wymienia sposoby rozwiązywania sytuacji trudnych; A.W51. wymienia skład interdyscyplinarnego zespołu na rzecz rozwiązywania sytuacji trudnych w rodzinie; A.W52. charakteryzuje role wszystkich członków interdyscyplinarnego zespołu na rzecz rozwiązywania sytuacji trudnych w rodzinie; A.W53. wymienia podstawowe akty prawne regulujące pomoc socjalną w Polsce; A.W54. zna procedurę Niebieskiej Karty przewidzianej dla przedstawicieli służb społecznych i ochrony zdrowia; A.W55. charakteryzuje kryteria kwalifikacji do programów profilaktycznych finansowanych ze środków publicznych; ➤ w zakresie umiejętności: <ul style="list-style-type: none"> A.U35. potrafi określić zapotrzebowanie i dostosować ofertę pomocy instytucjonalnej dla wybranego pacjenta i/lub jego rodziny; A.U36. doradza w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych i społecznych; A.U37. potrafi nawiązać współpracę z grupami samopomocy, władzami gminy, samorządem lokalnym i organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy pacjentowi i/lub jego rodzinie, wykorzystując potencjał społeczności lokalnej; A.U38. potrafi organizować i koordynować działania terapeutyczno-wspierające dla osób chorych i niepełnosprawnych w społeczności lokalnej; A.U39. potrafi współdziałać z pracownikiem socjalnym na rzecz rozwiązywania sytuacji trudnych w rodzinie, w tym dotyczących ochrony dzieci przed przemocą i zaniedbaniem. ➤ w zakresie kompetencji społecznych: <ul style="list-style-type: none"> B.K1. – ponosi odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych; B.K2. – krytycznie ocenia własne i cudze działania, przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych; B.K5. – ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób znajdujących się pod jego opieką; B.K6. – przestrzega zasad etyki zawodowej w relacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym oraz w pracy badawczej; B.K7. – dba o wizerunek własnego zawodu.
Cele kształcenia w ramach modułu / przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogłębienie i poszerzenie wiedzy i umiejętności z zakresu zasad przyznawania pomocy socjalnej oraz przygotowanie do współpracy ze społecznością lokalną w zakresie realizacji celów dotyczących zdrowia.

Szczegółowe modułowe / przedmiotowe efekty kształcenia	Efekty przedmiotowe	Odniesienie do efektów kierunkowych
	EK – 1 potrafi wymienić źródła i formy pomocy społecznej oraz cele działań na rzecz rozwiązywania sytuacji trudnych	A.W48, A.W49, A.W50, A.W51, A.W52
	EK – 2 zna i omawia akty prawne i procedury obowiązujące podczas udzielania pomocy rodzinie w sytuacjach trudnych	A.W53, A.W54, A.W55
	EK – 3 potrafi ocenić zapotrzebowanie podopiecznego i/lub jego rodziny na pomoc, dostosować rodzaj pomocy do występujących problemów	A.U35, A.U36, B.K2, B.K5
	EK – 4 potrafi organizować i koordynować działania terapeutyczno-wspierające we współpracy z organizacjami i grupami działającymi na rzecz pacjenta i/lub jego rodziny	A.U37, A.U38, A.U39, B.K1, B.K2, B.K5, B.K6, B.K7
Metody i narzędzia dydaktyczne kształcenia		
Wykłady	➤ Wykłady informacyjne/ problemowe wsparte prezentacją multimedialną, przeplatane interakcją ze studentami z wykorzystaniem metod aktywizujących, połączone z dyskusją kierowaną.	
Seminaria	-	
Ćwiczenia	➤ Zajęcia wsparte tematyczną prelekcją, praca indywidualna i w grupach ukierunkowana na trening, analizę porównawczą, ocenę problemów i ich różnicowanie, konstruowanie planów/programów pomocy pacjentowi, rodzinie, społeczności lokalnej.	
Zajęcia praktyczne	-	
Treści programowe kształcenia		
Wymiar zajęć		Zakres treści programowych
Forma	Liczba godzin	
Semestr		IV
Wykłady	10	W1. Polski system pomocy społecznej. Prawo do świadczeń pomocy społecznej. Cele pomocy społecznej. Działania z zakresu pomocy społecznej z mocy ustawy. W2. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej: regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, domy pomocy społecznej, placówki specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej. W3. Zadania ośrodków pomocy społecznej (powiatowe centra pomocy rodzinie, regionalne ośrodki polityki społecznej, domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej): <ul style="list-style-type: none">- realizowanie opieki długoterminowej na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej;- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze;- Rodzinne domy pomocy, Ośrodki wsparcia dziennego, Domy pomocy społecznej;- uprawnienie osób do dodatku pielęgnacyjnego, w tym osób

		<p>przebywających w domach pomocy społecznej.</p> <p>W4. Formy pomocy udzielanej dziecku oraz rodzinie mającej problemy w wypełnianiu swoich zadań.</p> <p>W5. Zasady udzielania pomocy społecznej na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.</p> <p>W6. Postępowanie interwencyjne pomocy społecznej i ochrony zdrowia w przypadkach przemocy w rodzinie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadania zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych; - informacje dla ofiar przemocy w rodzinie o możliwościach szukania pomocy; - występowanie do sądu rodzinnego z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny; - procedura Niebieskiej Karty przewidziana dla przedstawicieli służb społecznych i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. <p>W7. Minimum socjalne jako wyznacznik poziomu kosztów utrzymania i standard minimalnie godziwego poziomu życia obywateli w Polsce. Kryterium dochodowe oraz kwoty świadczeń pieniężnych pomocy społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem; - świadczenia rodzinne na rzecz osób niesamodzielnych; - świadczenia pielęgnacyjne. <p>W8. Środowiskowe systemy wsparcia – usługi opiekuńcze narzędziem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób chorych, niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi.</p>
Seminaria		-
Ćwiczenia	5	<p>C1. Integracja – działania społeczności lokalnych i grup samopomocy (osób chorych przewlekle, niepełnosprawnych i ich rodzin).</p> <p>C2. Udział pielęgniarstwa rodzinnej w realizowaniu zadań wynikających z samorządowych programów zdrowotnych oraz z programów realizowanych w POZ, a finansowanych ze środków publicznych.</p> <p>C3. Zadania społeczności lokalnych w zakresie zdrowia.</p> <p>C4. Formy, metody i zakres działań zdrowotnych społeczności lokalnej na podstawie analizy wybranych inicjatyw społecznych.</p> <p>C5. Zadania polityki w zakresie zdrowia publicznego dotyczące zapobiegania chorobom środowiskowym.</p>
Zajęcia praktyczne		-
Samokształcenie		-
Sekwencja zajęć		W1 – W8 C1 – C5

	(Informacja na potrzeby harmonogramu zajęć)
Ocenianie i zaliczanie	
Metody weryfikacji efektów kształcenia i kryteria oceny	<p><u>Ocena formująca (OF):</u></p> <p>Wykłady – student może otrzymać oceny np. za:</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzi w dyskusjach kierowanych potwierdzające przyswojenie i rozumienie tematyki zajęć wsparte własną pracą z literaturą <p>Ćwiczenia – student może otrzymać oceny np. za:</p> <ul style="list-style-type: none"> prace, prezentacje, projekty, dotyczące pomocy pacjentowi/rodzinie w przypadku problemów zdrowotnych i społecznych, przygotowane w ramach zajęć oraz pracy własnej umiejętność formułowania samooceny pracy własnej lub innych uczestników zajęć kolokwia cząstkowe sprawdzające stopień opanowania wiedzy <p>Nauczyciele akademicki prowadzący poszczególne formy zajęć zobowiązani są do wystawienia studentowi co najmniej jednej oceny formującej.</p> <p><u>Ocena podsumowująca (OP):</u></p> <p>Ocena podsumowująca jest oceną końcową potwierdzającą osiągnięcie przez studenta efektów kształcenia.</p> <p>Ocena podsumowująca jest średnią ważoną ze średniej ważonej ocen formujących oraz średniej ważonej ocen uzyskanych na zaliczeniu końcowym – zaliczenie na ocenę – przeprowadzonym w formie pisemnej.</p>
Sposoby i kryteria weryfikacji i oceny uzyskania przez studentów założonych efektów kształcenia	<p>EK – 1 – zaliczenie pisemne w formie testu</p> <p>EK – 2 – zaliczenie pisemne w formie testu</p> <p>EK – 3 – zaliczenie pisemne w formie testu</p> <p>EK – 4 – zaliczenie pisemne w formie testu</p>
Zasady dopuszczania do zaliczenia przedmiotu	<p>Student może zostać dopuszczony do zaliczenia końcowego przedmiotu w formie zaliczenia na ocenę jeżeli uzyskał:</p> <p>➤ średnią ważoną ocenę ocen formujących, co najmniej jako ocenę dostateczną (3)</p>
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	<p>Forma: Zaliczenie z oceną</p> <p>Zaliczenie przedmiotu przeprowadzone zostanie w formie:</p> <p><u>pisemnej</u> – testu zawierającego łącznie 30 pytań związanych z każdym z efektów kształcenia, sformułowanych w sposób pozwalający na sprawdzenie wiedzy, poziomu zrozumienia, umiejętności analizy i syntezy.</p> <p>Przykłady pytań będą udostępnione studentom na pierwszych zajęciach przez nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za przedmiot.</p> <p>Warunkiem zaliczenia testu będzie udzielenie poprawnej odpowiedzi na minimum 60% pytań zawartych w teście.</p> <p>Ocena w skali wartościowej określonej regulaminem studiów odniesiona do każdego efektu kształcenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niedostateczny – ndst. (2) do 59% poprawnych odpowiedzi - dostateczny – dst (3) – od 60% do 67% poprawnych odpowiedzi - dostateczny plus – dst+ (3,5)– od 68% do 75% poprawnych odpowiedzi

	<p>- dobry – db (4) – od 76% do 85% poprawnych odpowiedzi - dobry plus – db+ (4,5) – od 86% do 92% poprawnych odpowiedzi - bardzo dobry – bdb (5) – od 93% do 100% poprawnych odpowiedzi</p> <p>Warunkiem zaliczenia testu będzie uzyskanie, co najmniej oceny dostatecznej (3) z pytań odniesionych do każdego z efektów kształcenia.</p> <p>Ocena końcowa testu jest średnią ważoną ocen z pytań odniesionych do każdego efektu kształcenia.</p>
Wykaz literatury obowiązującej do zaliczenia przedmiotu	
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kołaczkowski B., Ratajczak M.: Pomoc społeczna. Wybrane instytucje pomocy rodzinie i dziecku. Stan prawny. Wolters Kluwer, Warszawa 2013 2. Nitecki S.: Komentarz do ustawy o pomocy społecznej. Wyd. Gaskor, Warszawa 2013
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jarosz M. (red.): Wykluczeni. Wymiar społeczny, materialny i etniczny. PAN, Warszawa 2008 2. Rossa J.: Społeczne wykluczenie a pomoc społeczna [w:] Rysz-Kowalczyk B., Szatur-Jaworska B. (red.). Wokół teorii polityki społecznej. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2003 3. Zalewski D.: Opieka i pomoc społeczna. Dynamika instytucji. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, rozdz. VI, s. 138–181 4. Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny)
Prawa autorskie	
Prawa autorskie	Wyższa Szkoła Nauk Stosowanych w Rudzie Śląskiej